

KRIMINALOMSORGEN

**Nordisk statistikk
for kriminalomsorgen i Danmark, Finland,
Island, Norge og Sverige**

2004 - 2008

Ragnar Kristoffersen (red.)

Kriminalomsorgens utdanningscenter KRUS
Oslo, mars 2010

Utgitt av:

Kriminalomsorgens utdanningscenter KRUS

Boks 6138 Etterstad

0602 Oslo

www.krus.no

Copyright: Kriminalomsorgens utdanningscenter KRUS, Oslo 2010

I serien: KRUS rapporter

Nr 1/2010

ISBN: 978-82-91910-97-0

ISSN: 0803-9402

Det må ikke kopieres fra denne bok i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Forord

Denne publikasjonen er et resultat av et årelangt samarbeid mellom kriminalomsorgen i Danmark, Finland, Norge og Sverige. Fra og med 2005 har også Island deltatt i dette samarbeidet. Å presentere en felles, nordisk statistikk for kriminalomsorgen var en idé som oppstod på de årlige, nordiske intern-forskermøtene for kriminalomsorgen. En gang i året samles forskere og andre som arbeider med statistikk. Gjennom årene har mange personer bidratt til denne statistikkserien, som ikke hadde vært mulig uten deres bidrag. En spesiell takk likevel til Bo Kielstrup, som etter mange års verdifull innsats slutter som nasjonal kontaktperson og bidragsyter til denne publikasjonen. Norge overtok samordnings- og publikasjonsansvaret for denne statistikkserien i 2003, og i årene etter har Ragnar Kristoffersen redigert statistikkserien og skrevet kommentarkapitlene. Neste år overtar den danske kriminalforsorgen redaktøransvaret for publikasjonsserien. Jeg vil benytte anledningen til å ønske Danmark lykke til med videreføringen av dette samarbeidet og samtidig rette en stor takk til Ragnar Kristoffersen for de bidragene han har gitt som statistiker og for å ha videreutviklet det nordiske samarbeidet på dette området. Ikke minst var den engelske versjonen av denne statistikkserien et resultat hans initiativ og engasjement.

KRUS, mars 2010

Direktør

Redaktørens forord

Størst mulig sammenlignbarhet er et ideal som har vært etterstrebet i arbeidet med denne og tidligere publikasjoner, men idealet kan aldri oppnås 100 % fordi landene har litt ulik lovgivning og praksis. Samtidig er de nordiske landene såpass like at det er forsvarlig å foreta sammenligninger på en del områder. Forskjeller i resultater mellom landene må likevel tolkes med forsiktighet, og i den forbindelse er det viktig å lese definisjonene og notene til tabellene. Det har tatt lang tid å utarbeide og kvalitetssikre definisjoner på svensk. Av hensyn til sammenlignbarheten og kontinuiteten i statistikkserien har vi derfor beholdt svensk tekst i definisjonene og i tabellene. I år presenterer vi en ny og etterspurt statistikk om fordelingen av pådømt hovedkriminalitet blant domsinnsatte i fengslene. Spørsmål vedrørende resultater fra enkelte land kan rettes til følgende kontaktpersoner og leverandører av tallmaterialet til denne rapporten:

Danmark: Susanne Hildebrandt: Susanne.Hildebrandt@kriminalforsorgen.dk

Finland: Marja-Liisa Muiluvuori: marja-liisa.muiluvuori@om.fi

Island: Hafdis Guðmundsdóttir: HafdisG@tmd.is

Norge: Ragnar Kristoffersen: ragnar.kristoffersen@krus.no

Sverige: Karin Lindsten: karin.lindsten@kriminalvarden.se

Statistikk for årene 1991 – 1992 er publisert i den svenske kriminalomsorgens serie PBU 2/1995. PBU 2/1996 inneholder statistikk for årene 1991 – 1994. Seriene 1996 – 2002 og 1997 – 2001 kan bestilles fra Kriminalvårdens huvudkontor, 60180 Norrköping. Statistikk for 1999 – 2003, 2001 – 2005 og for 2002 – 2006 er publisert som KRUS-rapporter og kan bestilles gratis fra biblioteket på KRUS eller lastes ned fra www.krus.no.

Ragnar Kristoffersen

Innholdsfortegnelse

1	Definisjoner	7
2	Utviklingstrekk i Norden	14
2.1	Nyankomne og gjennomsnittsbelegg i kriminalomsorgen	14
2.1.1	Påbegynt soning av fengselsdom	14
2.1.2	Nyankomne til friomsorgen	16
2.1.3	Gjennomsnittlig antall frihetsberøvede	17
2.1.4	Forholdet mellom fengsel og friomsorg	19
2.1.5	Visse grupper fengseldømte en bestemt dag	21
2.2	Rømninger	21
2.3	Dødsfall i fengslene	22
2.4	Plassituasjonen i fengslene	23
2.5	Personalsituasjonen	23
2.6	Fordeling på hovedkriminalitet blant fengseldømte	24
3	Tabeller	26
3.1	Klienttillstrømning till kriminalvården	26
3.1.1	Danmark	26
3.1.2	Finland	27
3.1.3	Island	28
3.1.4	Norge	29
3.1.5	Sverige	30
3.2	Medelantal frihetsberövade per kategori	31
3.2.1	Danmark	31
3.2.2	Finland	32
3.2.3	Island	33
3.2.4	Norge	34
3.2.5	Sverige	35
3.3	Medelantal frivårdsklienter per kategori	36
3.3.1	Danmark	36
3.3.2	Finland	37
3.3.3	Island	38
3.3.4	Norge	39
3.3.5	Sverige	40
3.4	Beläggnig av fängelsedömda en bestämd dag	41
3.4.1	Danmark	41
3.4.2	Finland	42
3.4.3	Island	43
3.4.4	Norge	44
3.4.5	Sverige	45
3.5	Rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde	46

3.5.1	Danmark	46
3.5.2	Finland	46
3.5.3	Island	47
3.5.4	Norge	47
3.5.5	Sverige	48
3.6	Dödsfall i anstalter og häkten	49
3.6.1	Danmark	49
3.6.2	Finland	49
3.6.3	Island	49
3.6.4	Norge	49
3.6.5	Sverige	49
3.7	Anstalts- og häktesenheter samt platskapacitet vid årets slut	50
3.7.1	Danmark	50
3.7.2	Finland	51
3.7.3	Island	52
3.7.4	Norge	53
3.7.5	Sverige	54
3.8	Platser, bel�gning og bel�gningsprocent i medeltal	55
3.8.1	Danmark	55
3.8.2	Finland	56
3.8.3	Island	57
3.8.4	Norge	58
3.8.5	Sverige	59
3.9	Personal i kriminalvården i absoluta tal og i relation til antalet klienter	60
3.9.1	Danmark	60
3.9.2	Finland	60
3.9.3	Island	61
3.9.4	Norge	61
3.9.5	Sverige	62
3.10	Bel�gningsprocent fängelsedömda etter huvudbrott en bestämd dag	63
3.10.1	Danmark	63
3.10.2	Finland	64
3.10.3	Island	65
3.10.4	Norge	66
3.10.5	Sverige	67

1 Definisjoner

Beläggning

Personer som upptar en plats som drivs av kriminalvården.

Bötesförvandling

De som tilldömts böter och inte betalat kan i stället få avtjäna en tid i fängelse. I Danmark, Island och Norge kan en person som först avtjänar en fängelsedom vara kvar i fängelse för att avtjäna bötesstraff. I Island och Norge räknas personen då i kategorin bötesförvandling, men i Danmark räknas personen i kategorin dömda. Bötesförvandling i Sverige innebär att den som döms till böter och inte kan betala, döms på nytt. Domen blir då fängelse i lägst fjorton dagar och högst tre månader.

Central administration

Avser i Danmark direktorat, i Finland Bråttspåföljdsverket i Justitiedepartementet, i Norge kriminalvårdens centrala förvaltning/departement och de regionala kontoren, i Sverige Kriminalvårdsstyrelsen/Kriminalvårdens huvudkontor och de regionala kontoren och i Island den islandske kriminalvårdstyrelsen ("Fangelsismálastofnun ríkisins").

Dödsfall i anstalter och häkten

Avser de personer som har dött eller tagit sitt liv inne på anstalten eller inne på häktet. När den intagna skadat sig själv inne på anstalten eller häktet och senare dör av skadan utanför anstalten eller häktet, t.ex. i sjukhus, räknas även detta som självmord i fängelse respektive häkte.

Dömda till fängelse

Personer dömda till frihetsberövande kriminalvårdspåföljd och som är inskrivna och avtjänar straff i eller utanför anstalt.

Elektronisk kontroll, s.k. fotboja

Elektronisk kontroll, eller intensivövervakning (IÖV) som det kallas i Sverige, är ett alternativt sätt att verkställa ett utdömt fängelsestraff. Fr.o.m. 1.8.1994 var målgruppen i Sverige de som dömts till högst tre månader fängelse. Fr.o.m. 1.4.2005 är målgruppen utökad till de med fängelsestraff om högst sex månader. Klienter med fotboja har förbud att vistas utanför bostaden annat än på särskilt angivna tider och för särskilda ändamål, som t.ex. arbete eller inköp. I Sverige deltar klienter med intensivövervakning i program eller vård och behandling om inte särskilda skäl talar emot. Efterlevnaden av förbudet kontrolleras med elektroniska hjälpmedel. För att kunna avtjäna med fotboja skall den dömde ha medgivande från samboende och egen bostad, arbete eller delta i utbildning. Sedan 1 oktober 2001 används fotbojan i Sverige också som en utslussåtgärd för intagna som är dömda till minst två års fängelse. Från och med år 2007 sänktes strafftiden till minst sex månader (utökad frigång från år 2007 ersätter tidigare IÖV-utsluss). Från och med 1 januari 2007 ändrats reglerna så att dömda till minst sex månader fängelse kan beviljas fotboja. Fram till juli 2005 var Sverige det enda nordiska land som använde fotboja. Danmark införde elektronisk övervakning fr.o.m. 1 juli 2005. Målgruppen i Danmark var fram till april 2006 rattfyllerister och personer som kört bil utan körkort med ett fängelsestraff på t.o.m. 3 månader. Från april 2006 utökades målgruppen till alla typer brott och till personer som på gärningstidpunkten var under 25 år. Från juli 2008 upphörde kravet om 25 års åldersgrense. Norge införde elektronisk övervakning fr.o.m. 1.8.2008. Målgruppen är de som är dömd till ett fängelsestraff på till och med fyra månader eller som har fyra månader kvar att avtjäna.

Enhet

En hel eller en del av en anstalt. En anstalt som har en sluten och en öppen del räknas som två enheter. En anstalt som har två geografiskt åtskilda delar där båda är slutna/öppna räknas också som två enheter.

Förvaring

Förvaring i Danmark är ett tidsbestämt straff som kan utdömas om en person begått ett allvarligt brott och utgör fara för andras liv. Rätten avgör när personen ska frigges.

Förvaring i Norge är ett tidsbestämt straff som kan utdömas om en person begått ett allvarligt brott och rätten menar att det är risk för återfall. Det utdöms en maximitid och vanligtvis en minimitid som ska avtjänas. Den förvaringsdömda kan frigges på prov när minimitiden er avtjänat. Maximitidet kan forlängas av domstolen. Förvaring ersätter s.k. sikring, se detta.

Häktade

Personer misstänkta för brott som är frihetsberövade efter beslut av domstol.

Häkte

En sluten enhet där häktade med flera förvaras. I Danmark är begreppet arresthus. Cirka 70 procent av platserna brukas av häktade. Bötesfångar samt dömda till korta fängelsestraff utgör de resterande 30 procenten på arresthusen. Köpenhamns fängelser ingår under häkten. I Finland, Island och Norge finns inte några särskilda häkten utan häktade finns på vissa slutna anstalter. Av de intagna på svenska häkten är cirka 75 procent häktade. De övriga 25 procenten består dels av fängelsedömda som av särskilda skäl finns på häkte samt gruppen "övriga inskrivna" enligt definition.

Huvudbrott

Det brottet i domen som har den längsta strafftiden. I narkotikabrott inngår även smuggling. Hot inngår i våldsbrott. Rattfylleri inngår i trafikkbrott. Tillgreppsbrott (tyveri/røveri) inngår inte i ekonomiska brott.

Inskrivna frihetsberövade

Inskrivna vid anstalter och häkten samt andra enheter som drivs av kriminalvården utom de olovligen frånvarande. Antalet inkluderar inskrivna som till exempel är på sjukhus, på behandlingshem eller någon form av utslussningsboende som inte tillhör kriminalvården.

Inskrivna frivårdsklienter

Antalet inskrivna vid frivården som avtjänar en pågående verkställighet inom frivården. De anstaltsklienter som redan är inskrivna men ännu inte villkorligt frigivits, räknas inte.

Internering

I Finland kan domstolen besluta att en farlig återfallsförbrytare ska interneras. Förutsättningen är att personen dömts för våldsbrott om minst två år samt att han under de senaste tio åren har dömts för våldsbrott av synnerlig farlighet. Internering ströks i lagen 1. oktober 2006.

Kontraktsvård, eller skyddstillsyn med särskild behandlingsplan

Skall ersätta ett fängelsestraff upp till normalt ett år. Förutom det som ingår i skyddstillsyn ska den dömda följa en särskild behandlingsplan. Påföljden är främst avsedd för missbrukare. Den dömda ska lämna sitt samtycke.

Livstidsdömda

Personer dömda till fängelse på livstid. I Danmark avgörs det om den dömda skall friges på prov när 12 år av straffet är avtjänat. Det bestäms en prövotid på upp till 5 år. I Finland och Sverige är straffet verkställt om personen beviljas nåd. I Sverige räknas klienten som livstidsdömd fram till dess straffet blivit tidsbestämt av domstol (från november 2006) eller beviljats nåd. I Finland kan domstolen från den 1 oktober 2006 avgöra om den dömda skal friges villkorligt när 12 år av straffet har avtjänats. Personer redovisas som livstidsdömda så länge som strafftiden är obestämmd. Island och Norge har inte livstidsdömda.

Nyttillkomna klienter i kriminalvård i frihet

Klienter som under perioden börjat verkställa någon form av påföljd inom kriminalvården och som inte är frihetsberövade. Även de som villkorligt frigivits med övervakning (tillsyn) ingår.

Personal

Den totala personalresursen, uttryckt i årsarbetskrafter/heltidstjänster, som var anställda och varit tillgänglig om sjukfrånvaro inte förekommit. En person som arbetar halvtid och är anställd sex månader under ett budgetår är således 0,25 personalresurser. I Island och Norge är bibliotekarier, lärare och sjukvårdspersonal inte anställda inom kriminalvården. I Sverige är läkare normalt inte anställda. I Finland är det blandat och i Danmark är både lärare och sjukvårdspersonal anställda inom kriminalvården. I Sverige är lärare anställda av kriminalvården sedan år 2008.

Platser, platskapacitet

Tillgängliga platser dvs. platser som kan beläggas heldygn kontinuerligt och har varit eller kunde ha varit i bruk.

Påbörjade fängelsestraff

Personer som under perioden påbörjat verkställighet av frihetsberövande straff.

Bötesfångar är ej medräknade.

Rymningar direkt från anstalt eller häkte

Antalet gånger personer har avvikit direkt från anstalten eller häktets område (innanför fysiskt hinder på slutna anstalter och häkten). Om två personer avviker samtidigt räknas det alltså som två avvikelser.

Samhällstjänst

Skall ersätta ett fängelsestraff genom att den dömda utför oavlönat arbete i ett bestämt antal timmar. Arbetet utförs oftast för någon ideell förening. Den dömda ska lämna sitt samtycke. I Sverige kombineras samhällstjänst med skyddstillsyn. Från och med 1999 finns i Sverige också påföljden villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst. Den som döms till denna påföljd står inte under övervakning. I Island kan kriminalvårdstyrelsen besluta om samhällstjänst när den dömda har en ovilkorlig dom på högst 6 månader. Personer som är dömda till böter överstigande ungefär €700 och inte betalar, kan också få avtjäna samhällstjänst.

Samhällsstraff

Samhällsstraff ("samfunnsstraff" på norska) infördes i Norge den 1.3.2002. De utdömda timmarna samhällsstraff ska avtjänas genom a) samhällsnyttigt arbete b) deltagande i programverksamhet eller c) andra åtgärder som syftar till att motverka återfall i ny kriminalitet. Samhällsnyttigt arbete motsvarar det som tidigare kallades "samfunnstjeneste" (samhällstjänst) i Norge.

Sikring

I Norge användes s.k. sikring fram till 1. januari 2002, då den ersattes av förvaring. Rättsligt sett är sikring inte ett straff. Domstolen dömde till sikring när det var risk för nya brott på grund av psykisk störning eller på grund av den kriminelles mentala förmåga eller tillstånd. I domen fastställs en maximaltid, normalt 5-10 år. Varje år prövas om det är säkerhetsmässigt nödvändigt att den dömda ska vara i anstalt. Från och med 2002-01-01 ersätts sikring av förvaring, som är ett tidsbestämt straff för grov kriminalitet när det är risk för nya brott.

Skyddstillsyn

Personen har övervakning under normalt ett år, men prøvotiden är tre år. Villkor om missbruksvård m.m. kan förekomma.

Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan,

Se kontraktsvård.

Slutna anstalter

Anstalter/enheter med någon form av rymningshinder.

Tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella

Personer som är psykiskt sjuka och som på grund av begått kriminalitet är dömda till psykiatrisk vård samt tillsyn av Kriminalforsorgen.

Utländska medborgare

Personer med utländskt medborgarskap oavsett var de är bosatta.

Villkorligt dömda med övervakning

De klienter som får en tidsbestämd villkorlig dom till fängelse. I Danmark kan det även förekomma att det inte är fastställt något tidsbestämd straff i den villkorliga domen.

Under en viss provotid kan domen omvandlas till fängelse om nya brott begås eller vid misskötsamhet. En villkorlig dom till fängelse kan i vissa fall kombineras med övervakning och i Norge är detta alltid fallet. I Danmark, Island och Norge kan även villkor om narkotika- och alkoholbehandling förekomma. I Finland är det bara unga som fyllt 15 men inte 21 när brottet begicks som kan komma i fråga.

Villkorligt frigivna med övervakning

De klienter som avtjänat fängelsestraff och frigivits efter att del av strafftiden avtjänats enligt särskilda regler. De som redovisas som frivårdsklienter är villkorligt frigivna som efter frigivningen har en övervakare. Villkor om missbruksvård m.m. kan förekomma.

Öppna anstalter

Den typ av anstalt/enhet där egentliga rymningshinder inte finns.

Övriga inskrivna

Avser till exempel i förvärtagna enligt utlänningslagen, psykiskt störda, missbrukare och vård av unga.

Teckenförklaring

- noll
- 0 mindre än 0,5
- . ingen adekvat uppgift
- .. ingen uppgift

2 Utviklingstrekk i Norden

Dette kapittelet kommenterer noen utvalgte utviklingstrekk i kriminalomsorgen i de nordiske landene. Kapittelet er skrevet av Ragnar Kristoffersen.

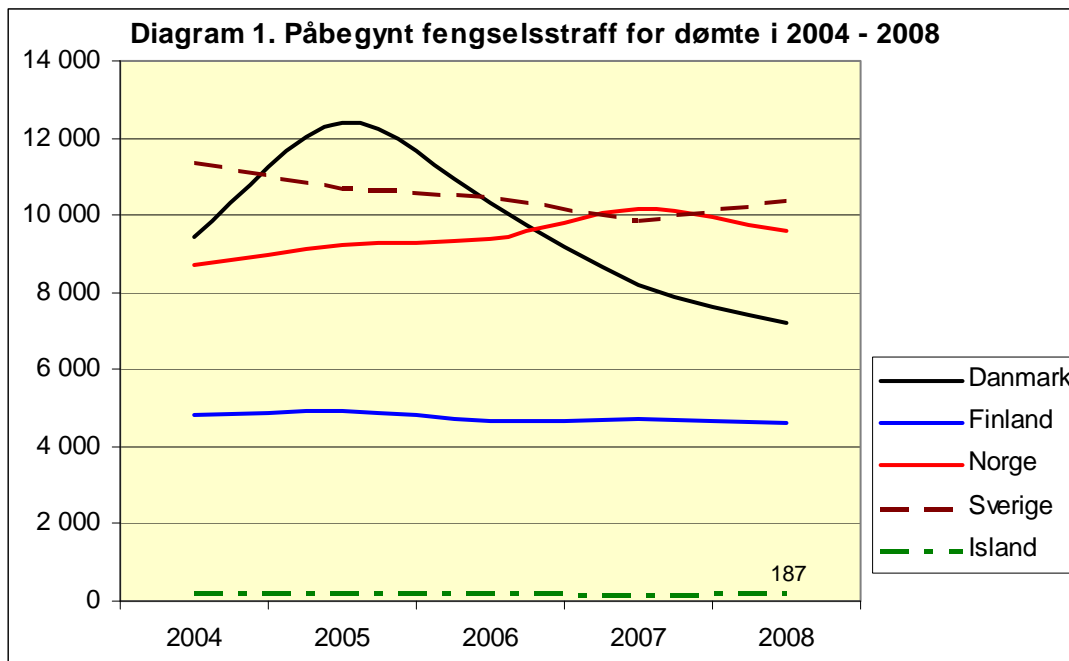
2.1 Nyankomne og gjennomsnittsbelegg i kriminalomsorgen

2.1.1 Påbegynt soning av fengselsdom

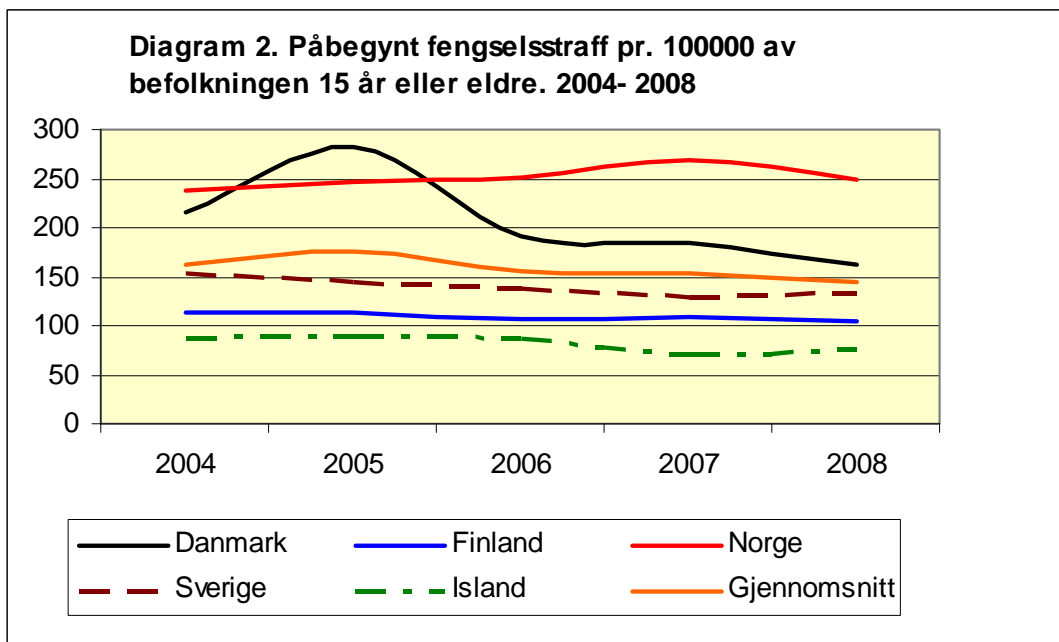
Diagram 1 viser påbegynt soning av fengselsstraff i Norden, jf. tabeller i 3.1. Samlet iverksatte de nordiske landene 31 958 fengselsdommer i 2008, 7 % færre enn i 2004. Generelt så vi en økning i antallet som sonet en fengselsstraff i Norden i årene før 2006. Danmark hadde en stor økning i 2005, som kan forklares med at man avvirket en soningskø på over 2000 dommer. I Sverige øker riktignok antall påbegynte fengselsstraffer i 2008 sammenlignet med året før, men dersom vi ser femårsperioden under ett, har antallet som påbegynte soning av en fengselsstraff gått ned i alle land, med unntak av Norge. I Norge inntreffer nedgangen først i 2008 da arbeidet med å avvikle soningsrestansene er ferd med å fullføres. Nedgangen er størst i Danmark, 24 % sammenlignet med antallet i 2004. Nedgangen i Danmark antas å ha sammenheng med en politi- og rettsreform, som ble innført 1. januar 2007. Reformen har medvirket til en viss opphopning av saker på grunn av lengre saksbehandling, som igjen har medført et fall i antallet nye fengselsstraffer i 2007 og 2008.¹

---

¹ Se for øvrig note 5 til tabell 3.1.1.

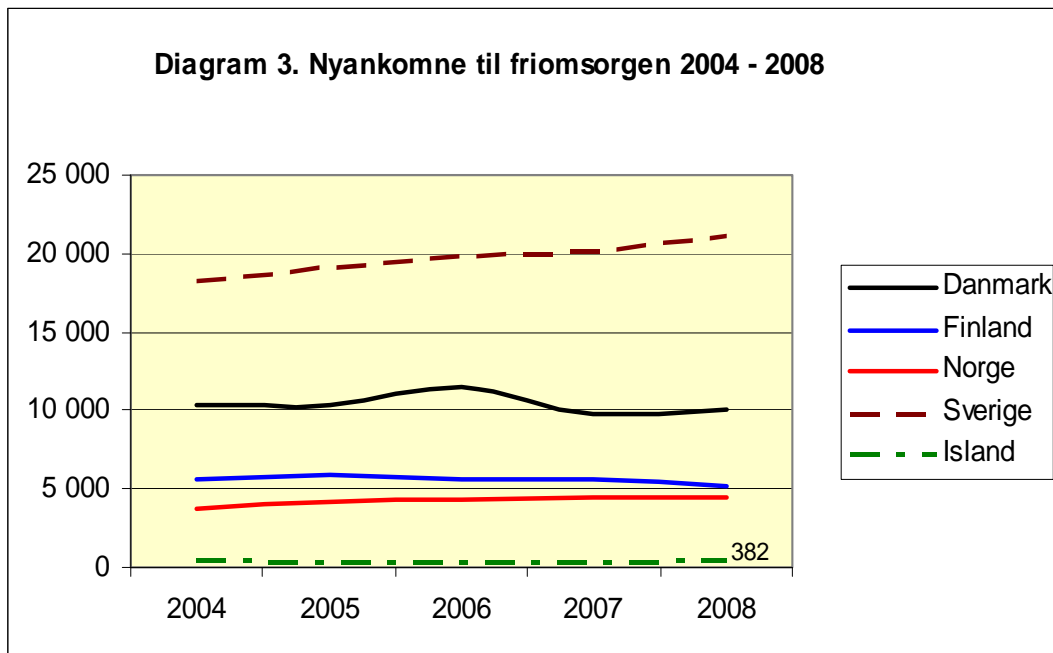
En sammenligning av bruken av fengselsstraff overfor befolkningen eldre enn den kriminelle lavalder på 15 år, støtter inntrykket av en nedgang i perioden. Med unntak av en liten økning i Norge i 2007, viser beregning av antall påbegynte fengselsstraffer pr. 100 000 av befolkningen 15 år eller eldre at andelen faller litt i alle land. I gjennomsnitt for alle landene faller andelen fra 175 påbegynte fengselsstraffer pr. 100 000 15 år eller eldre i 2005 til 145 pr. 100 000 i 2008, jf. diagram 2. Norge er det landet i Norden som bruker fengselsstraff oftest overfor befolkningen, 250 påbegynte avsoninger pr. 100 000 av befolkningen eldre enn 15 år i 2008. Island har den laveste andelen med 75 domssonere pr. 100 000 av befolkningen over 15 år i 2008.

2.1.2 Nyankomne til friomsorgen

Tabellene i 3.1 og diagram 3 viser antall nyankomne til friomsorgen. Samlet iverksatte den nordiske friomsorgen 41 175 reaksjoner i 2008. Økningen i Sverige fortsetter jevnt gjennom hele perioden. Det totale antallet friomsorgsreaksjoner er 15 % høyere i Sverige i 2008 enn i 2004. Norge har også generelt hatt en økning gjennom perioden. Antallet i 2008 er riktignok litt lavere enn i 2007, men likevel 18 % høyere enn antallet i 2004. I Danmark, Finland og Island er totalantallet nyankomne til friomsorgen i 2008 omtrent som i 2004 eller litt lavere. Danmark hadde det høyeste antallet nyankomne klienter til friomsorgen i 2006. Elektronisk kontroll med fotlenke, som ble innført i Danmark i 2005, er den klientkategorien som har økt mest i Danmark i årene 2006 – 2008. Det samme gjelder Sverige. Elektronisk kontroll har 33 % flere klienter i Sverige i 2008 enn i 2004. Bortsett fra en nedgang i antallet tilsyn med prøveløslatte, øker alle kategorier av tilsynsklienter i Sverige.

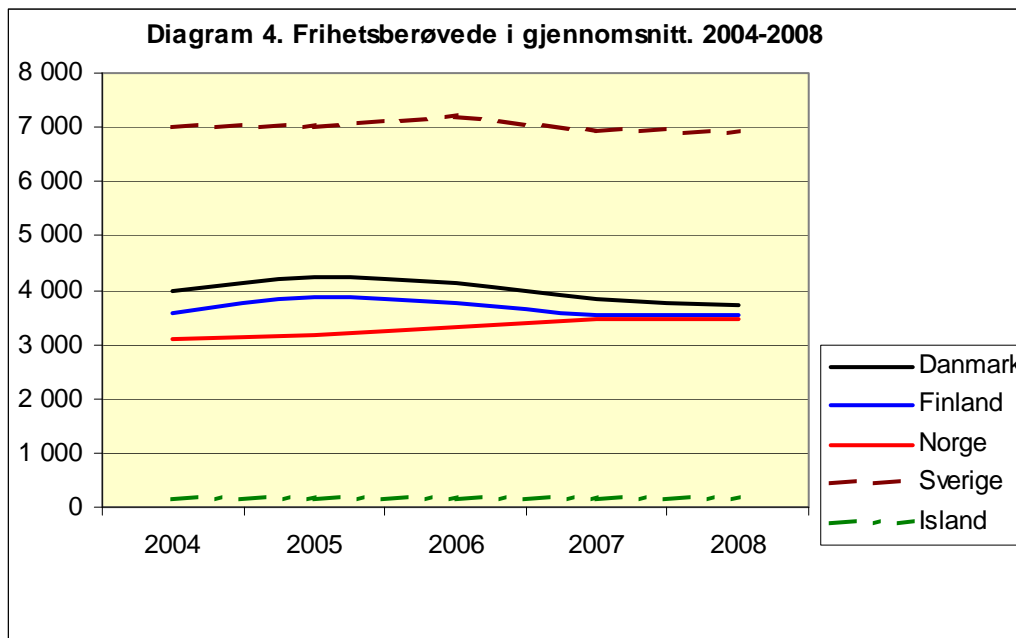

I Finland, Norge og Island utgjør samfunnstjeneste/samfunnsstraff omtrent to tredjedeler av alle nye klienter i fromsorgen. I Sverige utgjør denne kategorien cirka en fjerdedel av alle nyankomne til fromsorgen.

2.1.3 Gjennomsnittlig antall frihetsberøvede

Med unntak av Island og Norge, er det gjennomsnittlige fangetallet i de andre nordiske landene lavere i 2008 enn i 2004, men det er generelt snakk om en liten nedgang. I gjennomsnitt var det totalt 17 731 innsatte i nordiske fengsler i 2008, som utgjør en nedgang på 0,4 % siden 2004. Det skyldes blant annet at det er færre som påbegynner en fengselsstraff i alle land unntatt på Island og i Sverige. 17 731 frihetsberøvede i gjennomsnitt tilsvarer 71 innsatte pr. 100 000 av totalbefolkningen i Norden. Island skiller seg ut med 49 innsatte pr. 100 000 av befolkningen.

Utviklingen i det gjennomsnittlige fangetallet pr. 100 000 av hele befolkningen i de enkelte nordiske landene de siste fem årene vises i tabell 1. Fangetallet pr. 100 000 av befolkningen går ned i Danmark. Det er også en svak nedgang i Sverige, mens fangetallet i forhold til befolkningen er nokså stabil i de andre nordiske landene.

Tabell 1. Gjennomsnittlig antall frihetsberøvede pr. 100000 av hele befolkningen. 2004 - 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Danmark	74	78	76	71	68
Finland	69	74	72	67	67
Island	48	47	48	46	49
Norge	68	68	71	74	73
Sverige	78	78	79	75	74

Tabell 2 viser gjennomsnittlig antall idømte måneder ubetinget fengselsstraff i Norden i perioden 2003 – 2007. Straffeutmålingen er høyest i Norge i 2003. I Danmark, Finland og på Island er den høyest i 2007. Beregningene er gjort på litt forskjellig måte (jf. note 2), hvilket innebærer at tallene ikke er helt sammenlignbare landene imellom. Tallene illustrerer imidlertid utviklingen i det enkelte land. Bortsett fra Finland og muligens Island, er det lite som tyder på at det generelle straffeutmålingsnivået er på vei opp i de andre nordiske landene.

	2003	2004	2005	2006	2007
Danmark	5,9	6,1	5,7	5,4	6,2
Finland	8,5	8,1	8,8	8,6	9,3
Island	6,9	6,9	7,4	7,3	9,0
Norge	5,6	5,4	5,5	4,9	4,9
Sverige	8,1	8,1	8,2	7,9	8,2

Danmark hadde en varetektsandel på 32 % av gjennomsnittlig antall frihetsberøvede i 2008, en økning på fem prosentpoeng siden 2007. Island og Finland har fortsatt Nordens laveste varetektsandeler, henholdsvis 9 % og 16 % av gjennomsnittlig antall frihetsberøvede i 2008. I Sverige og Norge utgjør varetektsinnsatte 21 % av de frihetsberøvede.

2.1.4 Forholdet mellom fengsel og friomsorg

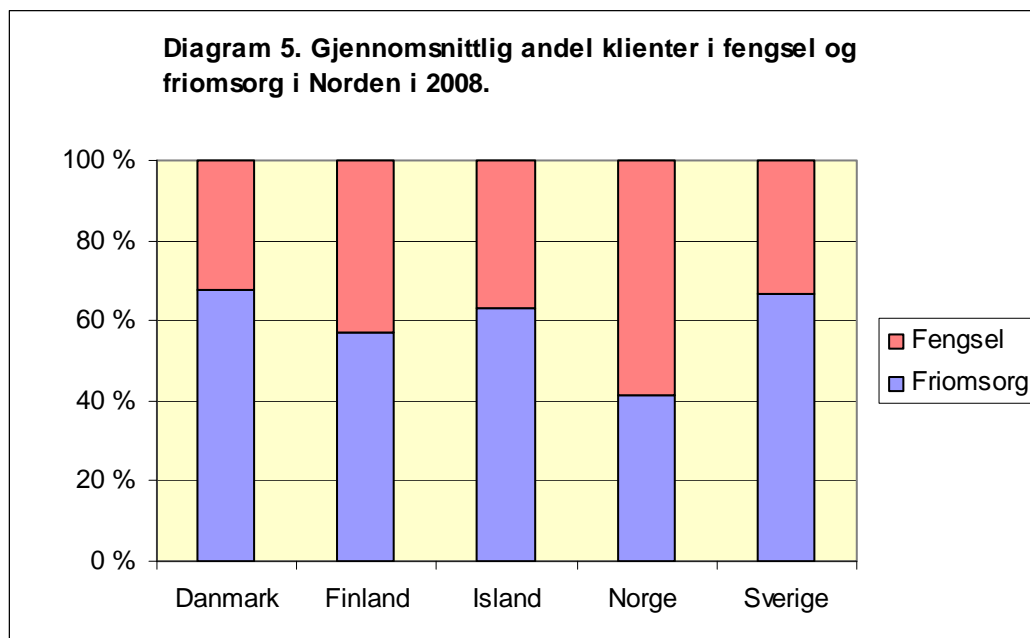
Tabell 3 viser gjennomsnittlig antall personer i Norden som var frihetsberøvet eller avtjente en friomsorgsreaksjon i 2008, jf. tabeller i 3.2 og 3.3. Det totale antallet klienter

---

² Beregning er gjort på grunnlag av idømt straff for alle avsagte fengselsdommer i Danmark, Finland og Norge det aktuelle året. I Island og Sverige er gjennomsnitt beregnet på grunnlag av idømt straff blant mottatte fengselsdommer i kriminalomsorgen det aktuelle året. Forskjellen i beregningsgrunnlag kan ha hatt en viss betydning for resultatet, slik at straffenivået landene imellom ikke uten videre kan sammenlignes. Forskjellen vil imidlertid ikke påvirke tendensen over tid.

i Norden var 46 725 i 2008, som tilsvarer 186 pr. 100 000 av befolkningen i Norden. Forholdstallet innebærer at nesten 2 promille av totalbefolkningen i Norden var under gjennomføring av en eller annen straffereaksjon i kriminalomsorgen i løpet av 2008. 62 % av klientene utholdt en reaksjon i friomsorg, mens 38 % var frihetsberøvet. Andelen som utholder en friomsorgsreaksjon i forhold til andelen frihetsberøvede er ganske lik i Danmark, Island og Sverige, omtrent to tredjedel av klientene, jf. diagram 5. Finlands andel er 57 %. Norge skiller seg ut med en andel på 41 %.

Tabell 3. Gjennomsnittlig antall klienter i kriminalomsorgen i Norden. 2008						
	Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige	Sum
I friomsorgen	7 829	4 713	268	2 446	13 738	28 994
Frihetsberøvede	3 717	3 526	155	3 449	6 884	17 731
Totalt	11 546	8 239	423	5 895	20 622	46 725

2.1.5 Visse grupper fengselsdømte en bestemt dag

Måling av visse grupper fengselsdømte en bestemt dag (jf. 3.4) viser at økningen i antall livstidsdømte fortsetter i Finland. Siden 2004 har det blitt 45 % flere livstidsdømte i Finland. I Sverige ser det ut til at antallet har stabilisert seg på litt over 150 innsatte. Danmark har den laveste andelen kvinnelige domsinnsatte, ca. 3 % i 2008. De øvrige landene har en andel på 5 – 6 %. Målingen viser også at det gradvis blir færre fengselsdømte under 18 år i Norden, totalt 12 i 2008 mot 17 i 2004. Island hadde bare én fengselsdømt under 18 år, og Sverige hadde ingen. Sistnevnte må ses i lys av at Sverige har et tiltak som kalles "sluten ungdomsvård", et fengslingsalternativ for unge lovbytere. Når det gjelder utenlandske statsborgere, skiller Sverige seg fortsatt ut med en andel på gjennomsnittlig 28 % av alle dømte på en bestemt dag. I Sverige utgjør dømte fra de andre nordiske landene ca. 15 % av de dømte utlendingene. I Finland og Norge er den tilsvarende andelen 6 – 7 %. Danmark har en andel på 3 %. Island har ingen nordiske utlendinger i 2008.

2.2 Rømninger

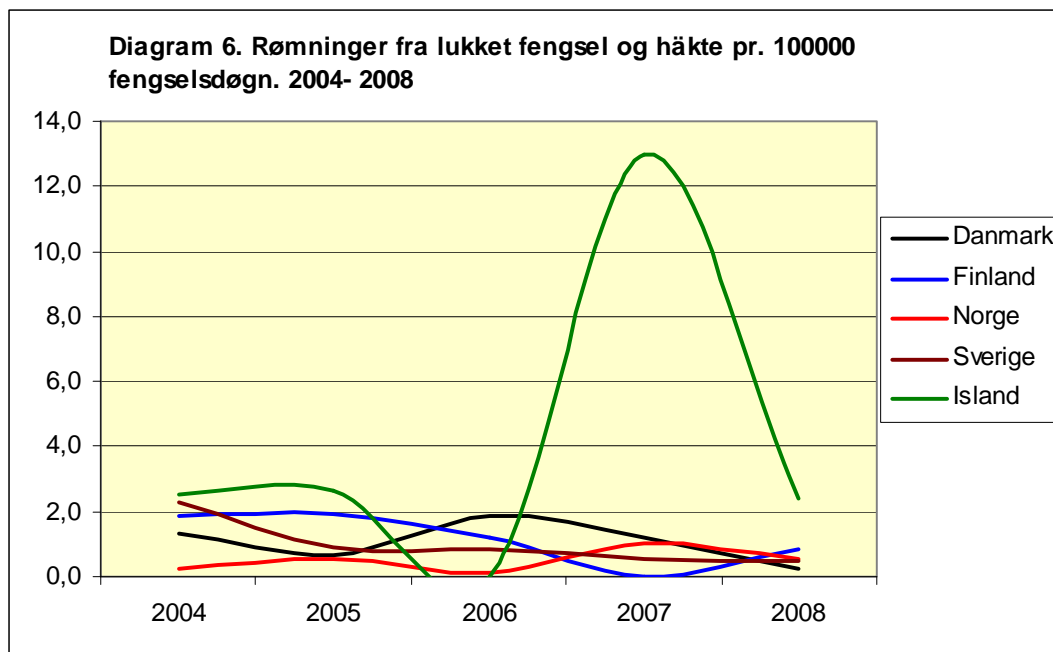
Nedgangen i rømningstallene fra lukkede fengsler og "håkten" fortsetter i 2008 i Danmark, Finland og Sverige, mens tallene er nokså stabile i de andre landene. Island og Norge hadde riktignok flest rømninger fra lukket fengsel i 2007, men dette året fremstår som et unntak fra nivået ellers i perioden. Danmark opplevde en nedgang i rømningstallene fra de åpne fengslene i årene fram til og med 2006. Rømningstallene har steget litt igjen i Danmark etter 2006, men de er likevel fortsatt lavere i 2008 enn i første del av femårsperioden.³ I Sverige ser vi en klar nedgang i rømningstallene fra åpne fengsler i hele femårsperioden. Rømningstallet fra åpne fengsler er også lavest i Norge i 2008. Island hadde ingen rømninger fra åpent fengsel i femårsperioden. Finland

---

³ I 2002 ble det straffbart å rømme fra fengsler i både Danmark og Norge. Dette kan ha påvirket rømningstallene. I Norge ble bestemmelsen innført i straffegjennomføringsloven av 1. mars 2002, jf § 40 siste ledd.

skiller seg ut ettersom de har opplevd en dobling i antall rømninger fra åpent fengsel i løpet av perioden.

Diagram 6 viser utviklingen i antall rømninger fra lukket fengsel eller varetektsfengsel ("håkte") pr. 100 000 fengselsdøgn i lukket fengsel og "håkte".⁴

2.3 Dødsfall i fengslene

Siden 2004 har antall dødsfall i nordiske fengsler gått litt ned fra totalt 48 tilfeller til 43 i 2008 (jf. 3.6). Danmark har hatt en jevn nedgang i andre dødsfall enn selvmord, fra 8 i 2004 til 1 i 2008. Selvmordene i fengsel utgjorde totalt 26 i Norden i 2008, mot 25 i 2004. Norge hadde det høyeste antallet selvmord i fengslene i løpet av femårsperioden i 2008 (7) og Sverige i 2007 (13).

⁴ Tabellene i 3.5 viser hele tall. For visualiseringens skyld viser diagram 6 tallverdier pr. 100 000 fengselsdøgn med 1 desimal og utjevnedde grafer.

2.4 Plassituasjonen i fengslene

I Finland og på Island øker den samlede plasskapasiteten mot år 2008 (jf. 3.7). I de andre nordiske landene går antallet litt ned eller holder seg på omtrent samme nivå.

I 2004 var den samlede plasskapasiteten i Norden 17 360 plasser. Målt ved årets slutt i 2008 var den 18 390, som tilsvarer en økning på 6 %. I Norge øker antall åpne plasser hvert år gjennom hele femårsperioden. Norge har nå relativt sett flest åpne fengselsplasser (38 %) sammenlignet med de andre landene. Danmark har en nesten like stor andel åpne fengselsplasser på 35 %. I de øvrige landene er andelen åpne fengselsplasser mellom 14 % (Island) og 28 % (Finland).

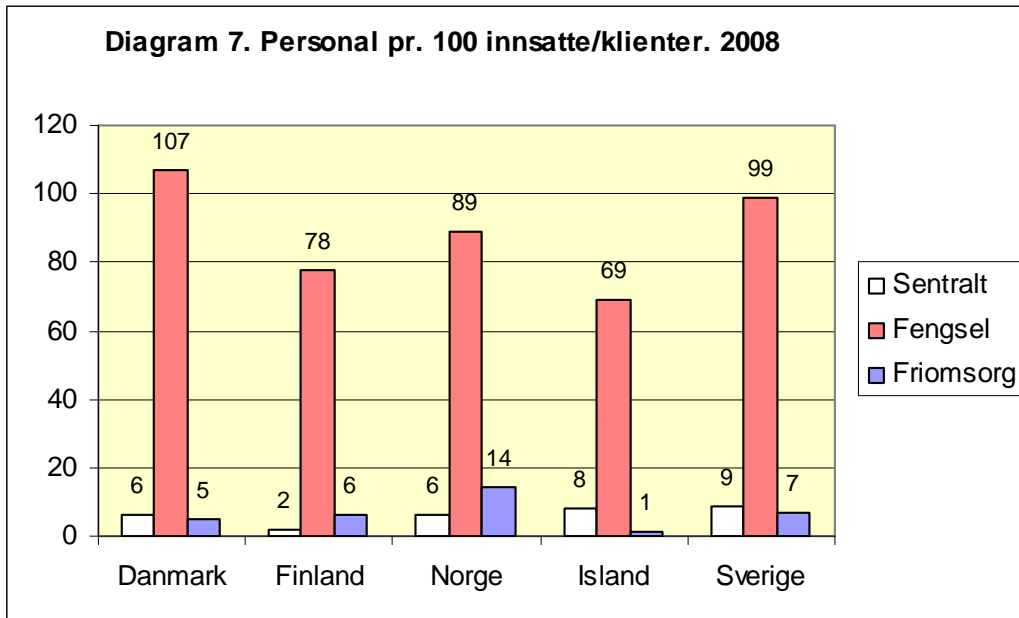
Med en samlet beleggprosent på 99 % i 2008 topper Finland stadig den nordiske statistikken når det gjelder plassutnyttelsen i fengslene (jf. tabell 3.8.2.). Den høye plassutnyttelsen har sammenheng med at finske fengsler er pliktig til å ta imot den dømte/fengslede straks etter dom eller rettens beslutning. Plassutnyttelsen er også ganske høy i Norge og Sverige, 93 %. Island har opplevd en stigning i plassutnyttelsen fra 89 % til 94 % i perioden, mens Danmark har sett en nedgang fra 96 % til 90 %.

2.5 Personalsituasjonen

Fordelingen av arbeidsoppgaver mellom sentraladministrasjon, fengsler og friomsorg kan variere mellom landene, og det er også noen forskjeller med hensyn til hvilke stillingsgrupper som er inkludert eller holdt utenfor personaltallene, jf. definisjonen av "personal". Personaltallene må derfor tolkes med forsiktighet.

I forhold til fangetallet har det skjedd en økning i personellet i fengslene i Danmark og i Finland i femårsperioden (jf. 3.9). Økningen skyldes at antallet frihetsberøvede har gått ned i samme periode. Danmark har sju prosent flere ansatte enn innsatte i fengslene, og

i Sverige er forholdet én til én. Finland og Island skiller seg ut med henholdsvis 78 og 69 ansatte pr. 100 innsatte i 2008 (jf diagram 7).

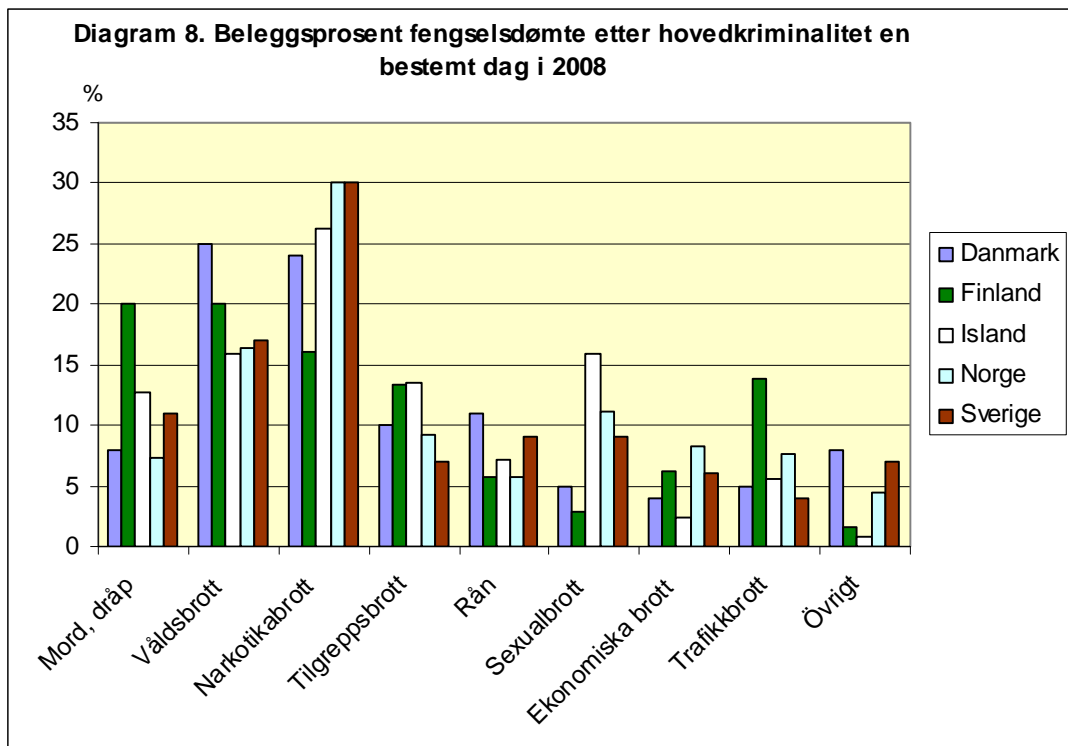
Det er også klare forskjeller mellom landene når det gjelder antall ansatte i friomsorgen i forhold til antall klienter. Norge har flest, 14 pr. 100 klienter, mens Island har én ansatt pr. 100 klienter. Sammenlignet med antall innsatte i fengsel har derimot Island og Sverige relativt sett flest ansatte i sentraladministrasjonen, henholdsvis 8 og 9 pr. 100 innsatte i 2008.

2.6 Fordeling på hovedkriminalitet blant fengselsdømte

Tabellene i 3.10 viser beleggsprosenten av fengselsdømte fordelt etter hovedkriminalitet og kjønn på en bestemt dag. Andelen dømte for tyverier varierer mellom sju og tretten prosent i de nordiske landene i 2008. Andelen har gått litt ned i alle land i femårsperioden. I Danmark, Norge og Finland er nedgangen to til tre prosentenheter. I Sverige

utgjør nedgangen fem prosentenheter. På Island er andelen tyveridømte derimot halvert fra 25 % i 2004 til 13 % i 2008. Norge og Sverige skiller seg ut ved at andelen dømte for narkotikalovbrudd utgjør 30 % i begge land, og andelen har vært nokså stabil gjennom hele femårsperioden. Andelen narkotikadømte utgjør omtrent en fjerdedel eller mindre i de andre landene. Finland skiller seg ut ved at 40 % av de fengselsdømte i 2008 soner en voldsdom (drap medregnet), hvorav andelene drapsdømte og andre voldsdømte er like store. I Danmark utgjør de voldsdømte en tredjedel av belegget, hvorav 8 % er dømt for drap. Finland har den klart høyeste andelen trafikkdømte i fengsel, 14 % i 2008. I de andre landene varierer andelen mellom fire og åtte prosent. Andel dømte for seksuallovbrudd er høy på Island, 16 % mot henholdsvis 3 – 5 % i Danmark og Finland og 9 – 11 % i Sverige og Norge.

3 Tabeller

3.1 Klienttillströmning till kriminalvården

3.1.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Påbörjade fängelsestraff ⁵	9 428	12 418	10 302	8 207	7 217
Nyttillkomna klienter i frivården	10 311	10 410	11 498	9 783	10 047
därav					
samhällstjänst	4 221	4 235	4 179	3 289	3 595
Samhällsstraff	.	.	.	.	.
villkorlig frigivning med övervakning	1 662	2 005	2 147	2 036	1 952
villkorlig dom med övervakning	2 030	1 958	1 847	1 593	1 641
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	590	643	801	796	765
alkoholistbehandling	1 370	1 157	1 428	660	633
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja)	.	64	694	1 103	1 175
övriga ⁶	438	348	402	306	286
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	215	283	192	185	162
<i>hela folkmängden</i>	175	229	156	151	132
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	235	237	261	221	225
<i>hela folkmängden</i>	191	192	212	180	184

⁵ Ändrade siffror på grund av nytt beräkningssätt.

⁶ Tillsyn under behandlingsbestämt avtjänande av straff, sexualbrottsdömda i behandling och vid åtalsunderlåtelse.

3.1.2 Finland	2004	2005	2006	2007	2008
Påbörjade fängelsestraff	4 835	4 921	4 641	4 716	4 603
Nyttillkomna klienter i frivården	5 619	5 819	5 661	5 543	5 194
därav					
samhällstjänst	3 711	3 983	3 679	3 696	3 609
samhällsstraff	.	.			
villkorlig frigivning med övervakning	1 003	993	1 179	1 140	934
villkorlig dom med övervakning	883	810	769	684	634
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja)	.	.	.	.	.
övriga ⁷	22	33	34	23	17
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	112	114	107	108	104
<i>hela folkmängden</i>	93	94	88	89	87
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	131	135	130	127	118
<i>hela folkmängden</i>	108	111	108	105	98

---

⁷ Ungdomsstraff.

3.1.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Påbörjade fängelsestraff	197	205	204	173	187
Nyttillkomna klienter i frivården	402	337	347	346	382
därav					
samhällstjänst	255	205	196	230	238
samhällsstraff	.				
villkorlig frigivning med övervakning ⁸	141	131	150	114	140
villkorlig dom med övervakning	6	1	1	2	4
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja)	.	.	.	.	.
övriga	-	-	-	-	-
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	88	90	87	71	75
<i>hela folkmängden</i>	68	70	68	56	59
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	179	148	148	143	153
<i>hela folkmängden</i>	138	115	116	112	121

⁸ Inkluderar benådning till frivården och villkorlig frigivning utan övervakning (ungefär 20 %).

3.1.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Påbörjade fängelsestraff	8 714	9 206	9 376	10 187	9 581
Nyttillkomna klienter i frivården	3 786	4 219	4 301	4 501	4 457
därav					
samhällstjänst	24	6	9	2	2
samhällsstraff	2 094	2 544	2 648	2 930	2 812
villkorlig frigivning med övervakning	1 206	1 116	1 045	979	950
villkorlig dom med övervakning	11	18	17	20	8
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja)	.	.	.	.	99
övriga ⁹	451	535	582	570	586
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	238	247	251	270	250
<i>hela folkmängden</i>	190	198	202	218	202
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	103	113	115	119	116
<i>hela folkmängden</i>	83	91	93	96	94

---

⁹ Huvudsakligen villkorlig dom med "promilleprogram / program mot ruspåvirket kjøring (487 klienter i 2008), en kurs med samtal och behandlingsåtgärder mot rattfylleri. "Narkotikaprogram med domstolskontroll", ett individuellt behandlingsprogram mot drogproblem, infördes som en försöksverksamhet januari 2006 i Oslo och Bergen (29 klienter under 2008).

3.1.5 Sverige	2004	2005	2006	2007	2008
Påbörjade fängelsestraff	11 343	10 656	10 458	9 829	10 370
Nyttillkomna klienter i frivården	18 289	19 121	19 874	20 100	21 095
därav					
samhällstjänst ¹⁰	4 385	4 444	4 703	4 861	5 632
samhällsstraff	.	.	.	.	.
villkorlig frigivning med övervakning	5 705	6 067	6 035	5 932	5 589
villkorlig dom med övervakning	.	.	.	.	.
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	1 368	1 372	1 439	1 409	1 452
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	4 147	4 074	4 297	4 355	4 629
elektronisk kontroll (s.k. fotboja) ¹¹	2 846	3 164	3 400	3 543	3 793
övriga	-	-	-	-	-
<i>Påbörjade fängelsestraff per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	154	143	138	129	134
<i>hela folkmängden</i>	126	118	115	107	112
<i>Nyttillkomna klienter i frivården per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	248	257	263	263	273
<i>hela folkmängden</i>	204	212	218	219	228

¹⁰ Villkorlig dom med samhällstjänst redovisas tillsammans med annan samhällstjänst.

¹¹ Från och med 1.10.2001 ingår också klienter som avtjänade sista delen av sitt fängelsestraff genom elektronisk kontroll (IÖV-utsluss, från år 2007, s.k. utökad frigång).

3.2 Medelantal frihetsberövade per kategori

3.2.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹²	3 982	4 233	4 140	3 843	3 717
därav					
håktade	1 089	1 044	1 098	1 033	1 199
<i>procent</i>	27	25	27	27	32
dömda till fängelse	2 799	3 084	2 941	2 712	2 418
<i>procent</i>	70	73	71	71	65
bötesförvandling	20	21	15	3	.
inskrivna för förvaring	26	28	28	31	33
inskrivna för sikring	.	.	.	.	.
inskrivna för internering	.	.	.	.	.
övriga inskrivna	48	56	58	65	67
<i>Dömda per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	64	70	67	50	44
<i>hela folkmängden</i>	52	57	54	708	611
<i>Samtliga frihetsberövade per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	91	96	94	87	83
<i>hela folkmängden</i>	74	78	76	71	68

¹² Mätning varje dag.

3.2.2 Finland	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹³	3 577	3 888	3 778	3 551	3 526
därav					
häktade ¹⁴	473	519	463	506	559
<i>procent</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>12</i>	<i>14</i>	<i>16</i>
dömda till fängelse	3 000	3 167	3 126	2 911	2 845
<i>procent</i>	<i>84</i>	<i>81</i>	<i>83</i>	<i>82</i>	<i>81</i>
bötesförvandling	81	179	189	134	121
inskrivna för förvaring	.	.	.	.	.
inskrivna för sikring	.	.	.	.	.
inskrivna för internering ¹⁵	23	23	.	.	.
övriga inskrivna	-	-	-	-	-
<i>Dömda per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	70	73	72	67	65
<i>hela folkmängden</i>	57	60	59	55	54
<i>Samtliga frihetsberövade per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	83	90	87	81	80
<i>hela folkmängden</i>	69	74	72	67	67

¹³ Mätning två gånger per månad. Inskrivna som er olovligen frånvarande (ca. 50 personer) ingår i mätningen.

¹⁴ I Finland var dessutom 97 (2004), 109 (2005), 110 (2006), 91 (2007) och 101 (2008) häktade på polisarrest.

¹⁵ Internering ströks i lagstiftningen den 1 oktober 2006. Dem som 2006 blev inskrivna för internering har räknats till de dömda.

3.2.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹⁶	138	139	145	141	155
därav					
häktade	13	16	18	17	15
<i>procent</i>	9	12	12	12	9
dömda till fängelse	105	105	105	110	126
<i>procent</i>	76	75	73	78	81
bötesförvandling	8	4	4	1	2
inskrivna för förvaring	.	.	.	.	.
inskrivna för sikring	.	.	.	.	.
inskrivna för internering	.	.	.	.	.
övriga inskrivna ¹⁷	13	14	17	13	13
<i>Dömda per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	47	46	45	45	50
<i>hela folkmängden</i>	36	36	35	36	40
<i>Samtliga frihetsberövade per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	61	61	62	58	62
<i>hela folkmängden</i>	48	47	48	46	49

¹⁶ Mätning varje dag.

¹⁷ Inskrivna på et privat "halfway house".

3.2.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frihetsberövade ¹⁸	3 090	3 174	3 300	3 482	3 449
därav					
häktade	608	578	563	655	717
<i>procent</i>	<i>20</i>	<i>18</i>	<i>17</i>	<i>19</i>	<i>21</i>
dömda till fängelse	2 346	2 399	2 564	2 652	2 526
<i>procent</i>	<i>76</i>	<i>76</i>	<i>78</i>	<i>76</i>	<i>73</i>
bötesförvandling	48	111	86	85	113
inskrivna för förvaring	49	66	72	76	75
inskrivna för sikring	23	10	3	2	1
inskrivna för internering					
övriga inskrivna ¹⁹	16	10	12	12	16
<i>Dömda per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	64	64	69	70	66
<i>hela folkmängden</i>	51	52	55	57	53
<i>Samtliga frihetsberövade per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	84	85	88	92	90
<i>hela folkmängden</i>	68	68	71	74	73

¹⁸ Mätning varje dag.

¹⁹ Till största delen i förvartagna enligt utlänningslagen.

3.2.5 Sverige	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frihetsberövade ²⁰	7 020	7 008	7 196	6 925	6 884
därav					
håttade	1 474	1 504	1 522	1 458	1 452
<i>procent</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>21</i>
dömda till fängelse	5 442	5 397	5 585	5 355	5 318
<i>procent</i>	<i>78</i>	<i>77</i>	<i>78</i>	<i>77</i>	<i>77</i>
bötesförvandling	..	..	..	..	..
inskrivna för förvaring	.	.	.	.	.
inskrivna för sikring	.	.	.	.	.
inskrivna för internering	.	.	.	.	.
övriga inskrivna	104	107	89	112	114
<i>Dömda per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	74	73	74	70	69
<i>hela folkmängden</i>	61	60	61	58	57
<i>Samtliga frihetsberövade per 100000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	95	94	95	91	89
<i>hela folkmängden</i>	78	78	79	75	74

---

²⁰ Mätning 1 gång per månad.

3.3 Medelantal frivårdsklienter per kategori

3.3.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Medellantal inskrivna frivårdsklienter ²¹	8 541	8 921	8 839	8 176	7 829
därav					
samhällstjänst	2 766	2 776	2 620	2 191	1 951
samhällsstraff	.	.	.	.	.
villkorlig frigivning med övervakning	1 142	1 377	1 614	1 600	1 604
villkorlig dom med övervakning	1 713	1 779	1 668	1 495	1 396
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	1 427	1 594	1 922	1 987	2 070
alkoholistbehandling	1 334	1 247	834	693	595
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja) ²²	.	4	57	103	111
övriga ²³	159	144	124	107	102
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	195	203	200	184	175
<i>hela folkmängden</i>	158	165	163	150	143

²¹ Mätning 1 gång per månad.

²² Från och med 1. juli 2005.

²³ Tillsyn under behandlingsbestämt avtjänande av straff, sexualbrottsdömda i behandling och vid åtalsunderlåtelse.

3.3.2 Finland	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ²⁴	4 619	4 791	4 593	4 800	4 713
därav					
samhällstjänst	1 611	1 750	1 650	1 672	1 679
samhällsstraff					
villkorlig frigivning med övervakning	1 357	1 437	1 486	1 785	1 772
villkorlig dom med övervakning	1 630	1 572	1 429	1 326	1 246
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja)	.	.	.	.	.
övriga ²⁵	21	32	28	17	15
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	107	111	106	110	107
<i>hela folkmängden</i>	88	91	87	91	89

²⁴ Mätning 4 gånger per år.

²⁵ Ungdomsstraff ingår, som inte särredovisas här.

3.3.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ²⁶	370	328	308	309	268
därav					
samhällstjänst	64	63	60	76	88
samhällsstraff	.			.	.
villkorlig frigivning med övervakning ²⁷	168	171	174	174	159
villkorlig dom med övervakning	26	14	5	5	5
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja)	.	.	.	.	.
övriga ²⁸	109	80	69	54	16
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	165	144	131	128	107
<i>hela folkmängden</i>	127	112	103	100	85

²⁶ Mätning 1 gång per månad.

²⁷ Inkluderar benådning till frivården.

²⁸ Åtalsunderlåtelse med övervakning.

3.3.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ²⁹	1 882	2 133	2 337	2 503	2 446
därav					
samhällstjänst	36	11	8	5	3
samhällsstraff	977	1 269	1 421	1 553	1 500
villkorlig frigivning med övervakning	437	424	467	444	433
villkorlig dom med övervakning ³⁰	402	413	431	483	485
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	.	.	.	.	.
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	.	.	.	.	.
elektronisk kontroll (s.k. fotboja)	.	.	.	.	7
övriga ³¹	31	16	12	18	18
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	51	58	63	66	64
<i>hela folkmängden</i>	41	46	50	53	52

²⁹ Mätning varje dag. Siffror från 2004 – 2008 är korrigerade.

³⁰ Huvudsakligen s.k. "promilleprogram / program mot ruspåverket kjøring", en kurs med samtal och behandlingsåtgärder mot rattfylleri.

³¹ Huvudsakligen förvaringsdömda i frihet och "frisikring".

3.3.5 Sverige	2004	2005	2006	2007	2008
Medelantal inskrivna frivårdsklienter ³²	13 488	13 366	13 346	13 457	13 738
därav					
samhällstjänst ³³	1 996	1 962	1 956	1 975	2 191
samhällsstraff					
villkorlig frigivning med övervakning	4 758	4 930	4 809	4 819	4 740
villkorlig dom med övervakning	.	.	.	.	.
tillsyn av psykiskt sjuka som är kriminella	.	.	.	.	.
alkoholistbehandling	.	.	.	.	.
kontraktsvård	1 236	1 268	1 385	1 452	1 440
skyddstillsyn exkl. samhällstjänst och kontraktsvård	5 160	4 819	4 674	4 640	4 784
elektronisk kontroll (s.k. fotboja) ³⁴	338	387	522	571	583
övriga	-	-	-	-	-
<i>Frivårdsklienter per 100 000 av</i>					
<i>folkmängden, 15 år eller äldre</i>	183	180	176	176	178
<i>hela folkmängden</i>	150	148	146	147	148

---

³² Mätning varje dag.

³³ Villkorlig dom med samhällstjänst redovisas tillsammans med annan samhällstjänst.

³⁴ Från och med 1.10.2001 ingår också klienter som avtjänade sista delen av sitt fängelsestraff genom elektronisk kontroll (IÖV-utsluss, från år 2007 s.k. utökad frigång).

3.4 Beläggning av fängelsedömda en bestämd dag

3.4.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag	2 577	2 955	2 496	2 349	2 210
därav					
kvinnor					
antal	122	121	97	86	67
<i>procent</i>	4,7	4,1	3,9	3,7	3,0
utländska medborgare					
antal	..	402	358	322	346
<i>procent</i>		13,6	14,3	13,7	15,7
därav nordiska	..	15	7	17	11
<i>procent</i>		0,5	0,3	0,7	0,5
15 – 17 åringar					
antal	11	9	10	6	8
<i>procent</i>	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4
livstidsdömda					
antal	17	16	16	18	19
<i>procent</i>	0,7	0,5	0,6	0,8	0,9

3.4.2 Finland	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag	3 039	3 198	2 861	2 753	2 739
därav					
kvinnor					
antal	156	183	167	168	163
<i>procent</i>	<i>5,1</i>	<i>5,7</i>	<i>5,8</i>	<i>6,1</i>	<i>6,0</i>
utländska medborgare					
antal	179	153	196	194	181
<i>procent</i>	<i>5,9</i>	<i>4,8</i>	<i>6,9</i>	<i>7,0</i>	<i>6,6</i>
därav nordiska	8	8	7	8	11
<i>procent</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,4</i>
15 – 17 åringar					
antal	4	8	4	3	2
<i>procent</i>	<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
livstidsdömda					
antal	104	124	136	144	151
<i>procent</i>	<i>3,4</i>	<i>3,9</i>	<i>4,8</i>	<i>5,2</i>	<i>5,5</i>

3.4.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag	106	101	101	103	126
därav					
kvinnor					
antal	6	6	5	7	8
<i>procent</i>	5,7	5,9	5,0	6,8	6,3
utländska medborgare					
antal	6	10	11	14	23
<i>procent</i>	5,7	9,9	10,9	13,6	18,3
därav nordiska	-	1	-	1	-
<i>procent</i>	-	1,0	-	1,0	-
15 – 17 åringar					
antal	-	-	1	-	1
<i>procent</i>			1,0	-	0,8
livstidsdömda					
antal	-	-	-	-	-
<i>procent</i>					

3.4.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag	2 391	2 512	2 656	2 659	2 403
därav					
kvinnor					
antal	128	118	136	109	150
<i>procent</i>	5,4	4,7	5,1	4,1	6,2
utländska medborgare					
antal	331	326	408	377	447
<i>procent</i>	13,8	13,0	15,4	14,2	18,6
därav nordiska	26	22	35	27	31
<i>procent</i>	1,1	0,9	1,3	1,0	1,3
15 – 17 åringar					
antal	2	6	9	-	1
<i>procent</i>	0,1	0,2	0,3	-	-
livstidsdömda					
antal	.	.	.	.	.
<i>procent</i>	.	.	.	.	.

3.4.5 Sverige	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt antal dömda till fängelse en bestämd dag	5 413	5 144	5 168	4 838	4 973
därav					
kvinnor					
antal	314	258	271	271	262
<i>procent</i>	5,8	5,0	5,2	5,6	5,3
utländska medborgare					
antal	1 388	1 406	1 456	1 338	1 408
<i>procent</i>	25,6	27,3	28,2	27,7	28,3
därav nordiska	244	209	214	205	204
<i>procent</i>	4,5	4,1	4,1	4,2	4,1
15 – 17 åringar³⁵					
antal	1	1	-	1	-
<i>procent</i>	0	0	-	0	-
livstidsdömda					
antal	123	142	151	158	154
<i>procent</i>	2,3	2,8	2,9	3,3	3,1

---

³⁵ Från och med 1999 döms ungdomar i Sverige till slutet ungdomsvård som tidsbestämts av domstolen och som verkställs hos Statens Institutionsstyrelse.

3.5 Rymningar direkt från anstalts- eller häktesområde

3.5.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
Antal rymningar	117	104	71	73	90
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>24</i>	<i>19</i>	<i>13</i>	<i>15</i>	<i>20</i>
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	12	6	17	10	2
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>0</i>

3.5.2 Finland³⁶	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
Antal rymningar	27	18	43	52	56
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>9</i>	<i>6</i>	<i>14</i>	<i>18</i>	<i>18</i>
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	19	21	13	-	8
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>1</i>

³⁶ Till och med 2006 inkluderar Finlands siffror rymning från sjukhus och liknande.

3.5.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
Antal rymningar	-	-	-	-	-
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>					
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	1	1	-	5	1
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	3	3	-	13	2

3.5.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
Antal rymningar	50	29	40	45	27
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	14	8	11	10	6
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	2	4	1	8	4
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	0	1	0	1	1

3.5.5 Sverige	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
Antal rymningar	236	118	123	64	61
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>48</i>	<i>25</i>	<i>26</i>	<i>15</i>	<i>14</i>
Slutna anstalter och häkten					
Antal rymningar	44	17	16	10	9
<i>Rymningar per 100 000 vård dygn</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>

3.6 Dödsfall i anstalter och häkten

3.6.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Antal självmord	7	8	1	7	5
Övriga dödsfall	8	6	5	4	1

3.6.2 Finland	2004	2005	2006	2007	2008
Antal självmord	5	4	3	5	4
Övriga dödsfall	3	3	4	6	5

3.6.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Antal självmord	1	1	-	1	-
Övriga dödsfall	-	-	-	1	-

3.6.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Antal självmord	5	5	2	2	7
Övriga dödsfall	5	2	2	3	5

3.6.5 Sverige	2004	2005	2006	2007	2008
Antal självmord	7	7	6	13	10
Övriga dödsfall	7	18	14	9	6

3.7 Anstalts- och häktesenheter samt platskapacitet vid årets slut

3.7.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	10	12	10	10	9
antal platser	1 383	1 659	1 464	1 495	1 421
antal platser vid					
största enhet	221	203	190	221	221
minsta enhet	15	15	15	15	15
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	6	7	8	8	7
antal platser	886	939	985	1 003	991
antal platser vid					
största enhet	219	219	207	221	221
minsta enhet	85	50	50	18	85
Häktesenheter					
antal enheter	41	43	43	41	41
antal platser	1 675	1 718	1 719	1 670	1 638
antal platser vid					
största enhet	528	528	545	527	545
minsta enhet	12	13	13	7	7
Totalt antal platser	3 944	4 316	4 168	4 168	4 050

3.7.2 Finland	2004	2005	2006³⁷	2007	2008
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	20	19	19	18	17
antal platser	819	860	1 032	1 031	973
antal platser vid					
största enhet	95	95	101	101	101
minsta enhet	8	14	9	16	16
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	16	16	16	16	16
antal platser	2 514	2 519	2 575	2 509	2 544
antal platser vid					
största enhet	330	330	379	348	346
minsta enhet	53	52	50	50	50
Häktesenheter					
antal enheter	.	.	.	.	.
antal platser	.	.	.	.	.
antal platser vid					
största enhet					
minsta enhet					
Totalt antal platser	3 333	3 379	3 607	3 540	3 517

³⁷ Antalet anstaltsplatser kontrollerades och omdefinierades den 1 oktober 2006.

3.7.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	1	1	1	1	1
antal platser	14	14	14	15	20
antal platser vid					
största enhet	14	14	14	16	20
minsta enhet	14	14	14	16	20
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	4	4	4	4	4
antal platser	110	110	110	117	122
antal platser vid					
största enhet	87	87	87	87	87
minsta enhet	8	8	8	7	10
Häktesenheter					
antal enheter	.	.	.	.	.
antal platser	.	.	.	.	.
antal platser vid					
största enhet					
minsta enhet					
Totalt antal platser	124	124	124	132	142

3.7.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstaltsenheter³⁸					
antal enheter	28	29	35	35	35
antal platser	1 022	1 098	1 247	1 318	1 352
antal platser vid					
största enhet	105	105	115	115	115
minsta enhet	5	5	6	6	6
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	32	32	32	32	32
antal platser	2 132	2 175	2 220	2 255	2 222
antal platser vid					
största enhet	375	380	392	392	392
minsta enhet	9	9	12	12	12
Häktesenheter					
antal enheter	.	.	.	.	.
antal platser	.	.	.	.	.
antal platser vid					
största enhet					
minsta enhet					
Totalt antal platser	3 154	3 273	3 467	3 573	3 574

³⁸ "Övergångsboliger" är medräknade i öppna anstaltsenheter.

3.7.5 Sverige	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstaltsenheter					
antal enheter	29	27	24	25	25
antal platser	1 505	1 453	1 370	1 351	1 335
antal platser vid					
största enhet	150	150	150	150	150
minsta enhet	6	6	6	6	6
Slutna anstaltsenheter					
antal enheter	44	45	44	44	40
antal platser	3 275	3 513	3 587	3 861	3 841
antal platser vid					
största enhet	245	257	258	245	234
minsta enhet	5	5	5	5	5
Häktesenheter					
antal enheter	29	31	31	30	30
antal platser	2 025	1 838	1 878	1 915	1 931
antal platser vid					
största enhet	301	301	301	301	301
minsta enhet	14	14	14	14	10
Totalt antal platser	6 805	6 804	6 835	7 127	7 107

3.8 Platser, beläggning och beläggningsprocent i medeltal

3.8.1 Danmark³⁹	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
antal platser	1 394	1 527	1 520	1 477	1 376
beläggning	1 331	1 516	1 444	1 364	1 206
<i>beläggningsprocent</i>	95	99	95	92	88
Slutna anstalter					
antal platser	840	922	943	981	921
beläggning	788	881	875	871	823
<i>beläggningsprocent</i>	94	96	93	89	89
Häkten					
antal platser	1 679	1 700	1 706	1 637	1 605
beläggning	1 648	1 644	1 613	1 411	1 500
<i>beläggningsprocent</i>	98	97	95	86	93
Totalt					
antal platser	3 913	4 149	4 169	4 095	3 902
beläggning	3 737	4041	3 932	3 646	3 530
<i>beläggningsprocent</i>	96	97	94	89	90

³⁹ Mätning varje dag. I Danmark finns dessutom ett antal s.k. pensioner som huvudsakligen används för klienter under övervakning samt dömda som utplaceras där när de verkställer ett frihetsstraff. Under 2008 fanns det i genomsnitt 180 platser på pensionerna, och i genomsnitt fanns 164 klienter där.

3.8.2 Finland⁴⁰	2004	2005	2006⁴¹	2007	2008
Öppna anstalter					
antal platser	818	849	1032	1 025	1 003
beläggning	805	856	869	814	834
<i>beläggningsprocent</i>	98	101	84	79	83
Slutna anstalter					
antal platser	2 509	2 469	2 575	2 548	2 519
beläggning	2 771	3 032	2 899	2 715	2642
<i>beläggningsprocent</i>	110	123	113	107	105
Häkten					
antal platser	.	.		.	.
beläggning	.	.		.	.
<i>beläggningsprocent</i>	.	.		.	.
Totalt					
antal platser	3 327	3 318	3 607	3 573	3 522
beläggning	3 576	3 888	3 768	3 529	3 476
<i>beläggningsprocent</i>	107	117	104	99	99

⁴⁰ Mätning 2 gånger per månad. I Finland bedrivs häktesverksamhet på vissa av de slutna anstalterna.

⁴¹ Lokalerna för fångar kontrollerades och omdefinierades den 1 oktober 2006. För 2006 har uppgifterna från årets sista dag använts.

3.8.3 Island⁴²	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
antal platser	14	14	14	15	20
beläggning	13	13	13	15	20
<i>beläggningsprocent</i>	92	95	92	100	100
Slutna anstalter					
antal platser	110	110	110	105	110
beläggning	105	101	102	103	109
<i>beläggningsprocent</i>	96	92	92	98	99
Häkten					
antal platser	12	12	12	12	12
beläggning ⁴³	2	2	3	2	4
<i>beläggningsprocent</i>	19	14	26	20	35
Totalt					
antal platser	136	136	136	132	142
beläggning	120	116	118	121	133
<i>beläggningsprocent</i>	89	85	87	91	94

---

⁴² Mätning varje dag.

⁴³ I Island er häktade som får vistas tillsammans med andra intagna fängslade på slutet eller öppen anstalt.

3.8.4 Norge⁴⁴	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
antal platser ⁴⁵	1 029	1 065	1 071	1 276	1 325
beläggning	949	987	1 004	1 189	1 191
<i>beläggningsprocent</i>	92	93	94	93	90
Slutna anstalter					
antal platser	2 052	2 109	2 218	2 218	2 218
beläggning	2 028	2 064	2 156	2 141	2 104
<i>beläggningsprocent</i>	99	98	97	97	95
Häkten					
antal platser	.	.	.	.	.
beläggning	.	.	.	.	.
<i>beläggningsprocent</i>	.	.	.	.	.
Totalt					
antal platser	3 081	3 174	3 289	3 494	3 543
beläggning	2 977	3 051	3 159	3 330	3 295
<i>beläggningsprocent</i>	97	96	96	95	93

⁴⁴ Mätning varje dag.

⁴⁵ "Overgangsboliger" är medräknade i öppna anstalter.

3.8.5 Sverige⁴⁶	2004	2005	2006	2007	2008
Öppna anstalter					
antal platser	1 357	1 473	1 387	1 336	1 260
beläggning	1 360	1 278	1 291	1 170	1 167
<i>beläggningsprocent</i>	<i>100</i>	<i>87</i>	<i>93</i>	<i>88</i>	<i>93</i>
Slutna anstalter					
antal platser	3 262	3 421	3 543	3 629	3 810
beläggning	3 352	3 416	3 490	3 505	3 506
<i>beläggningsprocent</i>	<i>103</i>	<i>100</i>	<i>99</i>	<i>97</i>	<i>92</i>
Häkten					
antal platser	1 931	1 812	1 847	1 839	1 824
beläggning	1 947	1 891	1 831	1 742	1 708
<i>beläggningsprocent</i>	<i>101</i>	<i>104</i>	<i>99</i>	<i>95</i>	<i>94</i>
Totalt					
antal platser	6 550	6 706	6 777	6 804	6 894
beläggning	6 659	6 585	6 612	6 417	6 381
<i>beläggningsprocent</i>	<i>102</i>	<i>98</i>	<i>98</i>	<i>94</i>	<i>93</i>

---

⁴⁶ Mätning varje dag.

3.9 Personal i kriminalvården i absoluta tal och i relation till antalet klienter

3.9.1 Danmark	2004	2005	2006	2007	2008
Central administration	201	205	198	193	198
<i>Personal per 100 intagna</i>	5	5	5	5	6
Anstalter och häkten	3 746	3 964	4 038	3 883	3 768
<i>Personal per 100 intagna</i>	100	98	103	107	107
Kriminalvård i frihet	350	378	413	405	420
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	4	4	5	5	5

3.9.2 Finland	2004	2005	2006	2007	2008
Central administration	112	110	95	87	86
<i>Personal per 100 intagna</i>	3	3	3	2	2
Anstalter och häkten⁴⁷	2 712	2 735	2 693	2 723	2 696
<i>Personal per 100 intagna</i>	76	70	71	77	78
Kriminalvård i frihet	274	284	296	289	271
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	6	6	6	6	6

---

⁴⁷ Finland har ca 150 årsarbetskrafter/300 personer (2001) som arbetar i fängelse men inte är anställda av kriminalvården.

3.9.3 Island	2004	2005	2006	2007	2008
Central administration	11	12	12	12	11
<i>Personal per 100 intagna</i>	9	10	10	10	8
Anstalter och häkten	86	86	88	93	92
<i>Personal per 100 intagna</i>	71	74	75	77	69
Kriminalvård i frihet	3	3	3	3	4
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	1	1	1	1	1

3.9.4 Norge	2004	2005	2006	2007	2008
Central administration⁴⁸	154	159	155	177	199
<i>Personal per 100 intagna</i>	5	5	5	5	6
Anstalter och häkten⁴⁹	2 856	2 907	2 907	2 920	2 932
<i>Personal per 100 intagna</i>	96	95	92	88	89
Kriminalvård i frihet	252	252	252	292	332
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	13	12	11	12	14

---

⁴⁸ Här räknas den norska kriminalvårdens nya regionala kontor som central administration.

⁴⁹ Norge hadde i 2001 ca 300 årsarbetskrafter som arbetatade i fängelse men inte var anställda av kriminalvården. Siffror år 2007 är estimerade.

3.9.5 Sverige⁵⁰	2004	2005	2006	2007	2008
Central administration	271	298	448	501	550
<i>Personal per 100 intagna</i>	4	5	7	8	9
Anstalter och häkten	6 465	6 295	5 891	6 178	6 288
<i>Personal per 100 intagna</i>	97	96	89	94	99
Kriminalvård i frihet	1126	1059	892	968	982
<i>Personal per 100 klienter i frivård</i>	8	8	7	7	7

---

⁵⁰ Fr.o.m. 2006 har värdena, som är skattade, beräknats på nytt sätt. I samband med ny organisation 2006 fördes vissa stödfunktioner över från anstalter, häkten och frivårdsenheter till regionkontoren.

3.10 Beläggningsprocent fängelsedömda etter huvudbrott en bestämnd dag

3.10.1 Danmark	2004			2005			2006			2007			2008		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott</i>	..	..	7	5	8	5	6	10	6	7	14	7	7	19	8
Mord, dråp	..	..	24	22	14	22	23	20	23	23	18	23	26	15	25
Våldsbrott	..	..	21	22	39	22	24	38	25	24	31	25	24	30	24
Narkotikabrott	..	..	13	14	14	14	13	11	13	12	12	12	10	12	10
Tilgreppsbrott	..	..	14	13	7	13	12	2	12	11	6	11	12	5	11
Rån	..	..	5	4	-	4	5	-	5	5	0	5	5	-	5
Sexualbrott	..	..	3	3	6	3	3	5	3	4	5	4	3	8	3
Ekonomiska brott	..	..	5	11	4	10	5	5	5	6	6	6	6	3	5
Trafikkbrott	..	..	8	7	7	7	8	9	8	7	8	7	7	7	8
Övrigt	..	..	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>Procent av alle</i>	..	..	2 567	2 867	113	2 980	2 469	107	2 576	2 402	108	2 510	2 090	73	2 163
N	..	..													

3.10.2 Finland	2004			2005			2006			2007			2008		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott</i>															
Mord, dråp	18	29	18	18	27	19	19	25	19	19	28	20	19	33	20
Våldsbrott	18	18	18	19	15	19	21	17	20	20	17	20	20	15	20
Narkotikabrott	18	19	18	16	21	16	15	16	15	15	15	15	16	16	16
Tilgreppsbrott	17	14	16	16	15	16	15	16	15	15	13	14	14	10	13
Rån	7	5	7	6	5	6	7	6	7	5	4	5	6	3	6
Sexualbrott	3	1	2	3	-	3	3	1	3	3	0	3	3	-	3
Ekonomiska brott	7	5	7	6	6	6	6	7	6	6	9	6	6	11	6
Trafikkbrott	12	7	12	14	11	14	13	12	13	16	13	15	14	13	14
Övrigt	2	2	2	2	-	2	1	-	1	2	2	2	2	-	2
<i>Procent av alle</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 937	170	3 107	3 004	169	3 173	2 989	197	3 186	2 785	182	2 967	2 652	160	2 812

3.10.3 Island	2004			2005			2006			2007			2008		
	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
<i>Huvudbrott</i>															
Mord, dråp	10	17	10	10	20	11	15	25	16	17	29	17	13	-	13
Våldsbrott	3	17	4	15	-	14	14	-	14	11	-	11	16	14	16
Narkotikabrott	13	33	14	22	60	24	18	25	18	18	29	18	25	43	26
Tilgreppsbrott	25	17	25	26	20	26	23	25	23	15	14	15	13	14	13
Rån	7	-	7	3	-	3	6	-	6	7	-	7	8	-	7
Sexualbrott	23	-	22	9	-	9	14	-	14	24	-	22	17	-	16
Ekonomiska brott	7	17	8	7	-	7	4	25	5	5	14	6	3	-	2
Trafikkbrott	10	-	9	5	-	5	5	-	5	3	14	4	4	29	6
Övrigt	2	-	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1
<i>Procent av alle</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	100	6	106	96	5	101	97	4	101	96	7	103	119	7	126

3.10.4 Norge	2004			2005			2006			2007			2008		
<i>Huvudbrott</i>	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
Mord, dråp	7	4	7	7	7	7	7	10	7	7	7	7	7	9	7
Våldsbrott	17	10	17	16	6	16	17	8	17	16	10	16	17	13	16
Narkotikabrott	30	42	31	30	42	30	29	29	29	29	32	29	29	39	30
Tilgreppsbrott	11	13	11	11	12	11	12	7	12	11	14	11	9	9	9
Rån	6	4	6	6	2	6	5	3	5	7	3	6	6	1	6
Sexualbrott	10	0	9	10	1	9	11	0	11	11	1	10	12	1	11
Ekonomiska brott	7	16	8	8	16	9	8	19	8	8	20	9	8	13	8
Trafikkbrott	8	8	8	8	9	8	7	18	8	7	10	7	7	13	8
Övrigt	5	4	5	4	5	4	4	6	4	4	4	4	5	3	4
<i>Procent av alle</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 194	113	2 307	2 274	117	2 391	2 377	124	2 501	2 425	144	2 569	2 300	150	2 450

3.10.5 Sverige	2004			2005			2006			2007			2008		
<i>Huvudbrott</i>	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total	M	K	Total
Mord, dråp	8	7	8	9	12	9	9	12	9	10	13	10	10	13	11
Våldsbrott	18	9	17	16	13	16	17	11	16	17	10	17	17	13	17
Narkotikabrott	28	39	28	30	36	30	29	40	30	30	42	30	30	38	30
Tilgreppsbrott	11	18	12	8	11	9	7	9	7	7	10	7	7	13	7
Rån	10	3	10	9	4	9	10	3	9	10	6	10	10	3	9
Sexualbrott	6	1	6	7	1	7	9	2	9	9	0	9	9	1	9
Ekonomiska brott	7	8	7	8	9	8	7	11	7	7	6	7	6	8	6
Trafikbrott	4	8	5	5	5	5	4	4	4	4	6	4	4	3	4
Övrigt	8	7	8	7	9	8	8	9	8	6	7	6	7	7	7
<i>Procent av alle</i>	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	5 099	314	5 413	4 886	258	5 144	4 897	271	5 168	4 567	271	4 838	4 711	262	4 973